

Spotkanie w Muzeum Śląskim w Gorlitz

W dniu 23 stycznia 2016 roku w Muzeum Śląskim w Gorlitz miało miejsce spotkanie z okazji obrony pracy doktorskiej pani Annemarie Franke. Tytuł pracy, „Krzyżowa/Kreisau 1989-1998: Niemcy i Polacy ku nowej Europie? Powstanie i pierwsze lata działalności Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego”, nie był przypadkowy gdyż jej autorka związana była zawodowo z Fundacją „Krzyżowa” w latach 2001-2012. Również data spotkania ma swoją wymowę. To właśnie 23 stycznia 1945 roku nazistowskie Niemcy straciły Helmutha Jamesa von Moltke, człowieka który właśnie tutaj, w swoim majątku w Kreisau, w „Domu na Wzgórzu” organizował spotkania ruchu oporu znanego jako Krąg z Krzyżowej.

Annemarie Franke. Foto: Krzysztof Tęcza

W roku 1945, po II wojnie światowej, mała wioska Kreisau na Dolnym Śląsku, w związku z nowymi granicami państwowymi, stała się Krzyżową. Wdowa po Helmucie, Freya von Moltke pragnąc uczcić swojego męża, postanowiła wystąpić do strony polskiej o zgodę na umożliwienie umieszczenia w rodzinnym majątku stosownej tablicy. Niestety w tamtym okresie (1975 r.) taka prośba była przedwczesna. Trzeba było poczekać jeszcze kilkanaście lat by można było ją zrealizować. Zwłaszcza, że obiekty majątku von Moltke użytkowane były przez PGR Krzyżowa. Dopiero po zmianach w roku 1989 nastął dobry czas na tego typu inicjatywy. I właśnie wtedy pojawiła się możliwość normalizacji stosunków polsko-niemieckich. Spośród wielu wydarzeń jakie przyczyniły się do powstania Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży, niewątpliwie najbardziej znanym było spotkanie premiera Polski Tadeusza Mazowieckiego i kanclerza Niemiec Helmuta Kohla. Obaj mężowie stanu wzięli wówczas udział w mszy celebrowanej przez Biskupa Alfonsa Nossola i to właśnie wtedy, 12 listopada 1989 roku przekazali sobie symboliczny znak pokoju. Po uroczystościach złożyli deklarację, że w Krzyżowej ma powstać ośrodek spotkań dla młodych ludzi z Polski i Niemiec.

Pani Annemarie Franke w swojej rozprawie doktorskiej, podzielonej na trzy główne rozdziały, dokładnie opisuje, zarówno historię tego miejsca, okoliczności powstania możliwości utworzenia ośrodka, wspomnianą wcześniej Mszę Pojednania oraz proces tworzenia Fundacji i jej działalność.

Foto: Krzysztof Tęcza

Początki działalności Fundacji, jak to zazwyczaj bywa, wcale nie były łatwe. Podejmujący ciężką pracę ludzie musieli walczyć z przeciwnościami losu jak i ze zwykłymi codziennymi bolączkami wynikającymi z prowadzonych prac budowlanych. Najważniejszym bowiem celem było stworzenie miejsca, w którym młodzi ludzie sąsiadujących z sobą narodów będą podejmowali wspólne działania przełamując w ten sposób dotychczasowe przekonanie, że to niemożliwe. Dla młodych nic nie jest niemożliwe. I dzisiaj, gdy odwiedzamy Krzyżową możemy tego doświadczyć.

Foto: Krzysztof Tęcza

Na spotkanie z panią Annemarie Franke zorganizowane w Muzeum Śląskim w Gorlitz przybyło kilkadziesiąt osób. Większość z nich to przyjaciele i znajomi Annemarie, którzy chcieli osobiście wyrazić swoje uznanie za podjętą pracę i radość z faktu obrony przez nią pracy doktorskiej. Uroczystość uświetnił recital a obecni mogli wziąć udział w konkursie krajoznawczym.

Dzięki podjętej przez Annemarie pracy mamy do dyspozycji kolejną pozycję, z której możemy czerpać wiadomości o kulisach powstania Krzyżowej, o osobach i instytucjach oraz wydarzeniach, które się do tego przyczyniły. Mamy udokumentowane kolejne lata naszej najnowszej historii. A to jest nie do przecenienia.

Krzysztof Tęcza